

เรื่อง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งคำโต้แย้งของจำเลย กรณีพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๓๐ ทวิ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

๑. ความเป็นมาและข้อเท็จจริงโดยสรุป

กองทุนรวมไทยริสตรัคเจอร์ เป็นโจทก์ ฟ้องนายวรเกียรติ ตรงตรง เป็นจำเลย ในความผิดฐานโอนสิทธิเรียกร้อง กู้ยืมเงิน และบังคับจำนอง เป็นคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๑๑๔๓๓/๒๕๔๓ คดีอยู่ระหว่างพิจารณา จำเลยยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ เพื่อขอให้ส่งคำร้องของจำเลยที่โต้แย้งว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๓๐ ทวิ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗ มาตรา ๒๙ มาตรา ๒๓๓ และมาตรา ๒๗๑ ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย สรุปได้ว่า

พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงินฯ มาตรา ๓๐ ทวิ จำกัดสิทธิแห่งกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของจำเลย จำกัดสิทธิการยกข้อต่อสู้ของจำเลยในการดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อศาล ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๘ การบัญญัติกฎหมายที่จำกัดสิทธิการต่อสู้คดีของบุคคล ย่อมเป็นการกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิของบุคคล จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗ และ มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง นอกจากนี้ มาตรา ๓๐ ทวิ ให้อำนาจแก่คณะกรรมการองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (คณะกรรมการ ปรส.) พิจารณาวินิจฉัยคำคัดค้านข้อต่อสู้ของลูกหนี้ว่ามีเหตุผลสมควรหรือไม่ เป็นการวินิจฉัยในประเด็นข้อหาแห่งคดี อันมีผลเป็นการตั้ง “คณะบุคคลที่ไม่ใช่ศาล” ให้มีอำนาจทำการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเช่นเดียวกับศาล จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ และมาตรา ๒๗๑ ทั้งขัดต่อประเพณีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพราะรัฐธรรมนูญทุกฉบับมีบทบัญญัติให้การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นอำนาจของศาล และการตั้งศาลขึ้นใหม่เพื่อพิจารณาพิพากษาคดีใดคดีหนึ่งโดยเฉพาะแทนศาลที่มีอยู่ ตามกฎหมายจะกระทำมิได้

๒. ประเด็นเบื้องต้น

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า คำร้องได้ระบุมาตราของพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงินฯ ที่โต้แย้งว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญมาตราต่าง ๆ อีกทั้งมาตราดังกล่าวของพระราชกำหนดที่จำเลยโต้แย้งก็เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี และในขณะยื่นคำร้องยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับมาตรานั้น กรณีเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ จึงรับเรื่องไว้พิจารณาวินิจฉัย

๓. ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัย คือ พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๓๐ ทวิ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗ มาตรา ๒๙ มาตรา ๒๓๓ และมาตรา ๒๗๑ หรือไม่

ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๒๔/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๔๕ วินิจฉัยไว้แล้วว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๓๐ ทวิ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๔ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ จึงไม่ต้องวินิจฉัยซ้ำอีก

ประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยคงมีเพียงว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงินฯ มาตรา ๓๐ ทวิ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗ มาตรา ๒๓๓ และมาตรา ๒๗๑ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า ที่ผู้ร้องอ้างว่าพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงินฯ มาตรา ๓๐ ทวิ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗ นั้น ผู้ร้องไม่ได้อ้างว่าขัดหรือแย้งอย่างไร และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗ เป็นบทบัญญัติที่ใช้ในกรณีที่ไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญบังคับแก่คดีใด แต่กรณีตามคำร้องที่อ้างว่า มาตรา ๓๐ ทวิ เป็นบทบัญญัติจำกัดสิทธิแห่งกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน และจำกัดสิทธิในการต่อสู้คดี อันเป็นการกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิของผู้ร้องนั้นก็เป็นการอ้างว่าขัดรัฐธรรมนูญในเรื่องสิทธิของบุคคลอันเกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน ซึ่งรัฐธรรมนูญมีบทบัญญัติเรื่องสิทธิดังกล่าวไว้แล้ว และที่อ้างว่าขัดกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ และมาตรา ๒๗๑ นั้น รัฐธรรมนูญได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวแล้ว มิใช่เป็นกรณีไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้บังคับแก่กรณีใด ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗

ส่วนที่ผู้ร้อง อ้างว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงินฯ มาตรา ๓๐ ทวิ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ และมาตรา ๒๗๑ นั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ และมาตรา ๒๗๑ บัญญัติให้อำนาจในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นอำนาจของศาล ศาลยุติธรรมมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีทั้งปวง เว้นแต่คดีที่รัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายบัญญัติให้อยู่ในอำนาจของศาลอื่น พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงินฯ มาตรา ๓๐ ทวิ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับวิธีการขายทรัพย์สินเพื่อชำระบัญชี โดยให้คณะกรรมการ ปรส. มีอำนาจพิจารณาค่าคัดค้านของผู้มีส่วนได้เสียที่มีข้อต่อสู้เกี่ยวกับทรัพย์สินที่จะขาย ซึ่งหากคณะกรรมการ ปรส. ไม่รับคำคัดค้านแล้ว เกิดความเสียหายภายหลังการประมูล ผู้มีส่วนได้เสียก็เรียกค่าเสียหายจากองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) ได้ และหากผู้มีส่วนได้เสียนั้นไม่เห็นด้วยกับการพิจารณาค่าเสียหายของ ปรส. ก็ยังเสนอคดีต่อศาลได้ตามมาตรา ๓๐ จัตวา คณะกรรมการ ปรส. จึงมิได้นำอำนาจพิจารณาพิพากษาอรรถคดีไปจากศาลและมีได้เป็นการตั้งศาลขึ้นใหม่ เพื่อพิจารณาพิพากษาคดีใดคดีหนึ่งโดยเฉพาะ

๔. ผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๓๐ ทวิ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๔ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗ มาตรา ๒๙ มาตรา ๒๓๓ และ มาตรา ๒๗๑

องค์คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ พลโท จุล อติเรก นายกระมล ทองธรรมชาติ นายจรัส บุญพจนสุนทร นายจุมพล ณ สงขลา นายปรีชา เฉลิมวณิชย์ นายผั่น จันทรปาน นายมงคล สระฐาน นายศักดิ์ เตชาชาญ นายสุจิต บุญบงการ นายสุวิทย์ ธีรพงษ์ นายอนันต์ เกตุวงศ์ นายอมร รักษาสัตย์ และนายอุระ หวังอ้อมกลาง

หมายเหตุ ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๒๐ ตอนที่ ๑๒๕ ก วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๖

ย่อโดย พันโท ภาคภูมิ ศิลรัตน์
กลุ่มงานคดี ๓